

Streszczenie sprawozdania z realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Lubuskie – 2020 za rok 2016

Niniejszy dokument stanowi streszczenie sprawozdania z realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020 (RPO-L2020). Sprawozdanie to obejmuje rok 2016.

RPO-L2020 stanowi narzędzie realizacji polityki spójności na obszarze województwa lubuskiego w perspektywie finansowej UE na lata 2014-2020. Celem głównym Programu jest *długofalowy, inteligentny i zrównoważony rozwój oraz wzrost jakości życia mieszkańców województwa lubuskiego poprzez wykorzystanie i wzmocnienie potencjałów regionu i skoncentrowane niwelowanie barier rozwojowych*. Zgodnie z przyjętymi w Programie założeniami, zarówno na poziomie celów, jak i w zakresie podziału alokacji, należy wskazać, iż do najważniejszych obszarów zaliczane wsparcie kierowane jest do (stan rzeczywisty) sektora MŚP, głównie w kontekście działalności innowacyjnej, transport (w tym przede wszystkim infrastrukturę transportu drogowego), a także działania zmierzające do poprawy sytuacji na rynku pracy oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. RPO-L2020 jako program dwufunduszowy, łączy w sobie interwencję Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

W ramach RPO-L2020 wyodrębnione zostały następujące Osie Priorytetowe (OP):

1. Gospodarka i innowacje.
2. Rozwój Cyfrowy.
3. Gospodarka niskoemisyjna.
4. Środowisko i kultura.
5. Transport.
6. Regionalny rynek pracy.
7. Równowaga społeczna.
8. Nowoczesna edukacja.
9. Infrastruktura społeczna.
10. Pomoc techniczna.

Na podstawie art. 10 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. *o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020*, IZ RPO-L2020 powierzyła zadania związane z wdrażaniem działań oraz pełnieniem roli Instytucji Pośredniczącej (IP) Wojewódzkiemu Urzędowi Pracy w Zielonej Górze (Porozumienie z dnia 22 czerwca 2015 r.). W bieżącym okresie sprawozdawczym niniejsze porozumienie aneksowano 3 razy (7.10.2016, 21.10.2016, 7.04.2016). IP (dot. WUP) w ramach Osi Priorytetowej 6 *Regionalny Rynek Pracy Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020* jest odpowiedzialna za wdrażanie poniższych działań:

- Działanie 6.1 *Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych oraz poszukujących pracy i jednocześnie nie posiadających zatrudnienia realizowana przez powiatowe urzędy pracy;*
- Działanie 6.2 *Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy niezarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy.*

IZ RPO-L2020 zawarła również 2 porozumienia w ramach instrumentu Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT) Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020:

- POROZUMIENIE w sprawie powierzenia zadań Instytucji Pośredniczącej – ZIT Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Gorzowa Wlkp. z dnia 3 sierpnia 2015 r. aneksowano 03.06.2016
- POROZUMIENIE w sprawie powierzenia zadań Instytucji Pośredniczącej – ZIT Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Zielonej Góry z dnia 3 sierpnia 2015 r. aneksowano: 03.06.2016, 02.09.2016

IZ RPO-L2020 zawarła w dniu 01 marca 2016 r. porozumienie z (IP) Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze w ramach Osi Priorytetowej 4 *Środowisko i kultura Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020*, który odpowiedzialny jest za wdrażanie działań:

- Działanie 4.2 *Gospodarka odpadami*
- Działanie 4.3 *Gospodarka wodno-ściekowa*

Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych RPO-L2020 został zatwierdzony 16 czerwca 2015 roku. W okresie sprawozdawczym dokonano trzynastu jego modyfikacji, które dot. między innymi:

- doprecyzowania zasad realizacji Działania 1.2 *Rozwój przedsiębiorczości* oraz zapisów dot. wsparcia sektora B+R, innowacji, modyfikacji montażu finansowego, aktualizacji aktów prawnych
- aktualizacji kryteriów wyboru projektów oraz zał. nr 5 dot. projektów pozakonkursowych,
- rozdzielenie Działania 2.1 *Rozwój społeczeństwa informacyjnego* na 2 Poddziałania.

Dla 4 działań kryteria wyboru projektów nie zostały przyjęte: Działanie 1.1 *Badania i innowacje*, Działanie 3.1 *Odnawialne źródła energii*, Działanie 5.2 *Transport kolejowy*, Działanie 9.3 *Rozwój infrastruktury edukacyjnej*.

W przypadku pozostałych będą aktualizowane w razie potrzeby przy następnych konkursach.

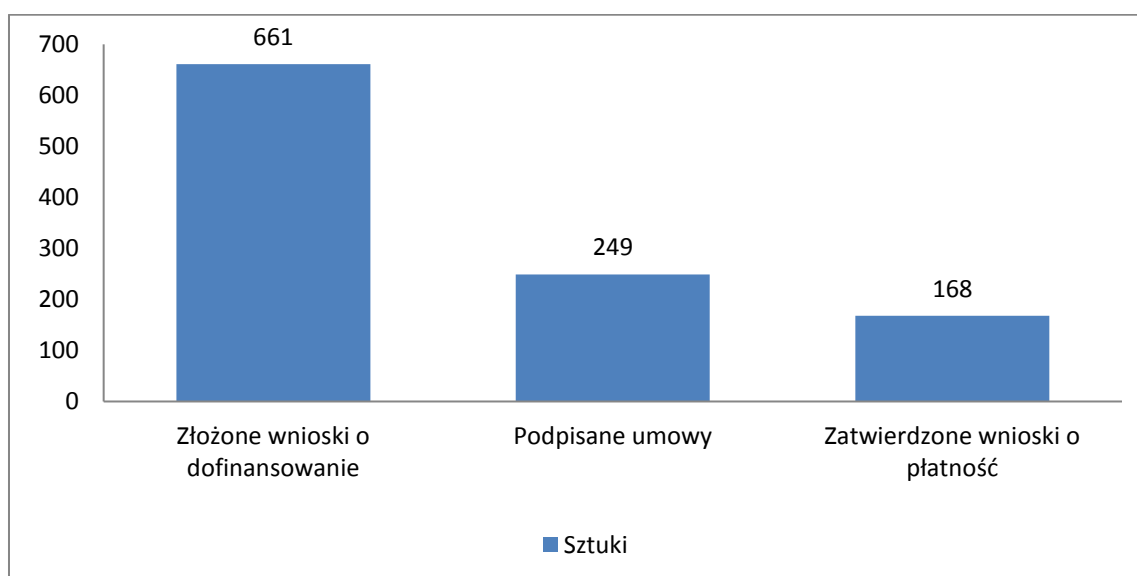
Opis Funkcji i Procedur RPO-L2020 został zatwierdzony uchwałą nr 43/469/15 Zarządu Województwa Lubuskiego z dnia 26 czerwca 2015. W bieżącym okresie sprawozdawczym miały miejsce jego cztery modyfikacje: zmiana uchwałą Nr 107/1308/16 Zarządu Województwa Lubuskiego z dnia 17 maja 2016; zmiana uchwałą Nr 107/1309/16 Zarządu Województwa Lubuskiego z dnia 17 maja 2016; zmiana - uchwałą nr 123/1601/16 Zarządu Województwa Lubuskiego z dnia 17 sierpnia 2016; zmiana - uchwałą nr 156/2073/16 Zarządu Województwa Lubuskiego z dnia 20 grudnia 2016. W wyniku przyjęcia niniejszej uchwały zatwierdzone zostały zmiany Opisu Funkcji i Procedur Instytucji Zarządzającej oraz Instytucji Certyfikującej dla Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020. Doprecyzowano, skorygowano zapisy dokumentu w zakresie: struktury systemu, zmian organizacyjnych w poszczególnych instytucjach biorących udział we wdrażaniu Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020, procedowania z wnioskiem tj. zadania związane z oceną wniosku oraz procedurą jego rozliczenia. Uzupełniono także zapisy dotyczące zadań Instytucji Zarządzającej względem Instytucji Certyfikującej.

W 2016 r. dokonano zmian instrukcji wykonawczych dla Instytucji Zarządzającej i Instytucji Pośredniczących oraz zatwierdzono w dniu 7 czerwca 2016, a następnie zmieniono w dniu 29 listopada 2016 instrukcje wykonawcze dla *Wojewódzkiego Funduszu*

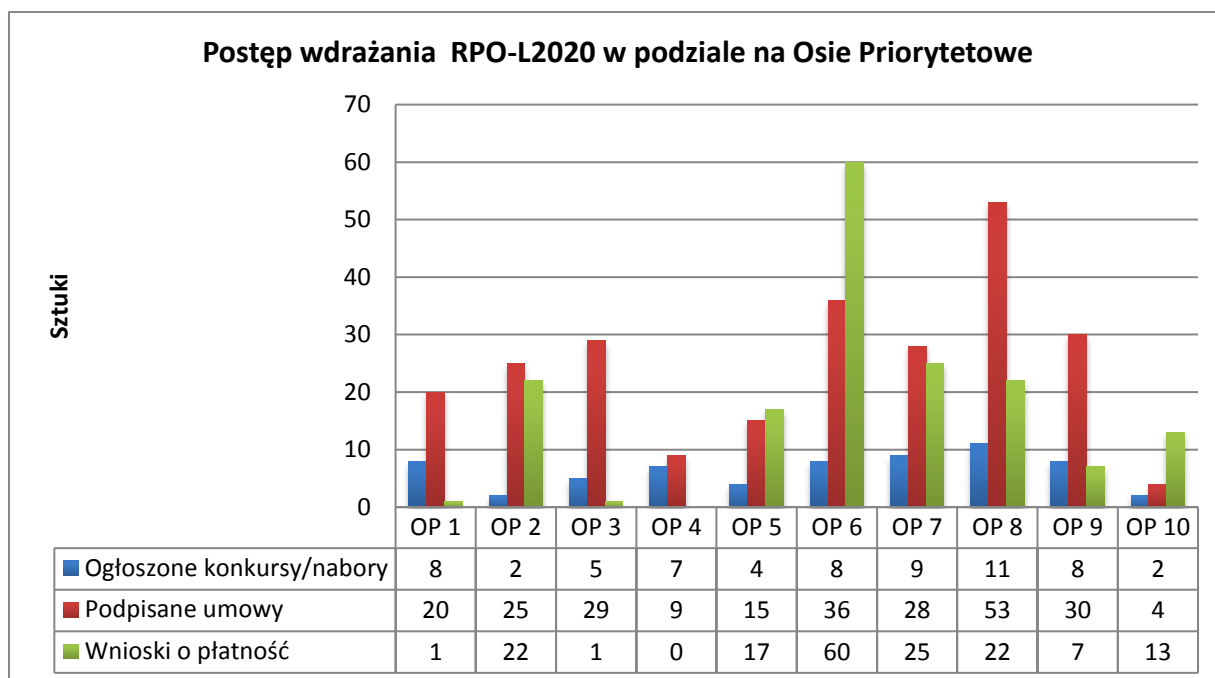
Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze dla Działania 4.2 i 4.3 Osi Priorytetowej 4 Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020.

W analizowanym okresie sprawozdawczym w ramach IZ RPO-L2020 i IP (WUP, WFOŚiGW) ogłoszono 66 naborów w trybie konkursowym na dofinansowanie projektów ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego na kwotę dofinansowanie UE 274 627 131 EUR oraz 19 naborów w trybie pozakonkursowym na kwotę dofinansowanie UE 158 351 838,65 EUR. Według stanu na koniec grudnia 2016 r. w ramach ogłoszonych konkursów i naborów wpłynęło 661 wniosków o dofinansowanie, z czego 168 zostało zatwierdzonych. Kwota wydatków uznanych za kwalifikowalne wyniosła UE 14 451 500,27 EUR. Podpisano umowy dla 249 projektów o wartości dofinansowania UE 209 879 266,97 EUR.

Rys. 1 Postęp realizacji RPO-L2020 w okresie sprawozdawczym

Na poniższym rys. przedstawiono postęp wdrażania RPO-L2020 w podziale na Osi Priorytetowe. W Osi Priorytetowej 8 *Nowoczesna edukacja* zostało ogłoszonych najwięcej konkursów/naborów, a także podpisano najwięcej umów. Najwięcej wniosków o płatność zatwierdzono w Osi Priorytetowej 6 *Regionalny rynek pracy*.

Rys. 2 Postęp wdrażania RPO-L2020 w podziale na Osie Priorytetowe

Instrumenty finansowe

Między wrześniem a grudniem 2016 r. przeprowadzono aktualizację badania ex-ante w obszarze Instrumentów Finansowych planowanych do wdrożenia w ramach RPO-L2020. Było to badanie aktualizujące wcześniej wykonaną analizę. Pierwsza ewaluacja ex-ante z marca 2015 r. została dokonana dla większości Priorytetów Inwestycyjnych RPO-L2020, które potencjalnie mogłyby zostać objęte IF. Na jego podstawie zidentyfikowano i potwierdzono słuszność zastosowania IF dla OP1, OP3 i OP6.

Pierwotne badanie ex-ante było prowadzone równoległe z finalizacją prac nad RPO-L2020. W wyniku zatwierdzonej przez Komisję Europejską ostatecznej treści RPO-L2020 oraz krystalizacji systemu wdrażania RPO, w tym IF oraz podejmowanych decyzji Instytucji Zarządzającej RPO-L2020 odnośnie systemu wdrażania IF w regionie, powstała potrzeba zaktualizowania badania w zakresie IF oraz rekomendacji powstałych na jego podstawie. Efektem tego procesu była aktualizacja oceny ex-ante Instrumentów Finansowych RPO-L2020 (badanie pn. *Aktualizacja oceny ex-ante instrumentów finansowych w perspektywie finansowej 2014-2020 wraz z oceną ryzyka dla gwarancji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020*), na podstawie której ostatecznie zidentyfikowano następujące Priorytety Inwestycyjne, które można objąć wsparciem zwrotnym:

- PI 3c: Wspieranie tworzenia i poszerzania zaawansowanych zdolności w zakresie rozwoju produktów i usług – OP 1: Gospodarka i Innowacje;
- PI 4c – wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej, w tym w budynkach publicznych, i w sektorze mieszkaniowym – OP 3. Gospodarka niskoemisyjna RPO-L2020;

- PI 8iii – praca na własny rachunek, przedsiębiorczość i tworzenie przedsiębiorstw, w tym innowacyjnych mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw – OP 6. Regionalny rynek pracy RPO-L2020.

Ponadto w realizowanym badaniu rozważano realizację dwóch instrumentów – kapitałowego (venture capital) oraz gwarancyjnego – w formie poręczeń. Zgodnie z treścią raportu końcowego, wsparcie kapitałowe venture capital, z uwagi na skomplikowany charakter, niezbędny duży potencjał instytucji udzielającej wsparcia, potencjał odbiorców wsparcia, ilość niezbędnych środków finansowych pozwalających na optymalną realizację i efektywność regionalny instrument kapitałowy nie będzie konkurencyjny z instrumentem poziomu krajowego. Wnioski płynące z tej analizy przemawiają przeciw realizacji tej formy wsparcia. Dodatkowo po przeanalizowaniu dotychczasowego wsparcia dostępnego w regionie, porównania doświadczeń w kraju w zakresie instrumentu oferującego poręczenia wskazano, iż brak jest zasadności realizacji przedmiotowego instrumentu.

Począwszy od lutego 2016r. prowadzono prace związane z formowaniem systemu dystrybucji instrumentów finansowych w ramach RPO-L2020. Proces ten był kontynuowany z początkiem 2017 r. Decyzję o usunięciu PI 4a z obszaru wsparcia IF, IZ RPO-L2020 podjęta w styczniu 2017 r. na podstawie rekomendacji wynikłej z aktualizacji ww. badania.

Ewaluacja

W bieżącym okresie sprawozdawczym IZ RPO-L2020 zrealizowała trzy badania ewaluacyjne:

1) W okresie od czerwca do września 2016 r. przeprowadzone zostało badanie ewaluacyjne pn. „Ewaluacja systemu oceny i wyboru projektów w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020”. Celem badania była ocena systemu wyboru projektów, w tym kryteriów wyboru projektów dla RPO-L2020. W kontekście obowiązującej w okresie 2014-2020 zasady warunkowości istotnym elementem niniejszej analizy była również ocena kryteriów oraz procesu oceny i wyboru projektów z punktu widzenia realizacji wskaźników, kluczowych etapów wdrażania zawartych w systemie ram wykonania (w tym m.in. wpływ kryteriów oraz procesu naboru na strukturę i dynamikę wydatkowania środków finansowych).

2) W okresie od sierpnia do października 2016 r. zostało przeprowadzone badanie ewaluacyjne pn. „Ewaluacja systemu zarządzania i wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020”. Badanie miało na celu ocenę funkcjonowania systemu zarządzania, wdrażania i kontroli oraz certyfikacji RPO-L2020, identyfikację oraz analizę barier i problemów organizacyjnych, a także zaproponowanie sposobów zwiększenia skuteczności i efektywności tego systemu. Zgodnie z tymi założeniami w toku ewaluacji zweryfikowano, czy założony w RPO-L2020 system zarządzania i wdrażania działa prawidłowo. Zidentyfikowano bariery i potrzeby poszczególnych instytucji, zaangażowanych we wdrażanie, certyfikację i kontrolę RPO-L2020. Ewaluacja obejmowała także ocenę procesów i regulujących je procedur oraz komunikację wewnętrzną oraz zewnętrzną pomiędzy instytucjami. Do wyników przedmiotowego badania posłużyła analiza dokumentów zastanych, analiza ścieżki krytycznej i analiza SWOT, a także wnioski z badań terenowych: wywiadów IDI z osobami pełniącymi funkcje kierownicze w instytucjach

zajmujących się zarządzaniem i wdrażaniem Programu, ankietyzacji CAWI ze wszystkimi pracownikami zaangażowanymi w zarządzanie, wdrażanie i kontrolę Programu, zogniskowanego wywiadu grupowego z pracownikami zaangażowanymi w zarządzanie, wdrażanie, kontrolę i certyfikację Programu, obserwacji terenowej.

3) Między wrześniem a grudniem 2016 r. przeprowadzono aktualizację badania ex-ante w obszarze Instrumentów Finansowych planowanych do wdrożenia w ramach RPO-L2020. Było to badania aktualizujące, wcześniej wykonaną analizę z marca 2015 r.

Głównym celem badania, pn. „Aktualizacja oceny ex-ante instrumentów finansowych w perspektywie finansowej 2014-2020 wraz z oceną ryzyka dla gwarancji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020” była aktualizacja bądź dokonanie oceny ex-ante zasadności, możliwości oraz zakresu zastosowania instrumentów finansowych, w tym obejmujących gwarancje w okresie programowania 2014-2020 w województwie lubuskim oraz przygotowanie kompletnej, szczegółowej strategii inwestycyjnej w przedmiotowym zakresie. Wykazano w nim brak zasadności realizacji instrumentów zwrotnych w ramach PI 4a. Dodatkowo, przedmiotowe badanie uwzględniało konieczność dokonania oceny ex-ante ryzyka dla gwarancji w ramach RPO-L2020 uwzględniające odpowiedni współczynnik mnożnikowy, będący uzupełnieniem badania ex-ante, o którym mowa w art. 37 Rozporządzenia ogólnego 1303/2013, w zakresie wynikającym z treści aktu delegowanego 480/2014, który odnosi się do gwarancji.

Badanie wskazało zasadność realizacji IF w PI 3c, 4c, 8iii. Dodatkowo, rekomendacje z badania wykazały brak potrzeby realizacji IF w obszarze gwarancji (poręczenia) oraz instrumentów kapitałowych – venture capital.

Sposób wdrażania instrumentów finansowych w perspektywie finansowej 2014-2020 na rok 2017 będzie przedmiotem w kolejnym sprawozdaniu rocznym.

Wdrażanie Osi Priorytetowych

Oś Priorytetowa 1 Gospodarka i innowacje

W bieżącym okresie sprawozdawczym w ramach RPO ogłoszono 8 naborów w trybie konkursowym na dofinansowanie projektów ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na kwotę 54 906 603,16 EUR. W roku 2016 w ramach ogłoszonych konkursów wpłynęło 351 wniosków na kwotę dofinansowania UE 736 471 678,38 EUR, podpisano 20 umów na kwotę dofinansowania UE 13 476 872,96 EUR, co stanowi 6,95 % całej alokacji dla przedmiotowej Osi Priorytetowej. Zatwierdzono 1 wniosek o płatność na kwotę 0,00 EUR.

Oś Priorytetowa 2 Rozwój cyfrowy

W okresie sprawozdawczym w ramach RPO ogłoszono 2 nabory w trybie konkursowym na dofinansowanie projektów ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na kwotę 24 960 014,50 EUR. W ramach ogłoszonych konkursów wpłynęło 38 wniosków na kwotę dofinansowania UE 58 988 748,7 EUR, podpisano 25 umów na kwotę dofinansowania UE 10 216 363,56 EUR, co stanowi 26,06 % całej alokacji dla przedmiotowej Osi Priorytetowej. Zatwierdzono 22 wnioski o płatność na kwotę UE 68 678,22 EUR.

Oś Priorytetowa 3 Gospodarka niskoemisyjna

W okresie sprawozdawczym w ramach RPO ogłoszono 5 naborów w trybie konkursowym na dofinansowanie projektów ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na łączną kwotę 26 954 532,07 EUR. W ramach ogłoszonych konkursów wpłynęło 19 wniosków na kwotę dofinansowania UE 223 890 155,37 EUR, podpisano 29 umów na kwotę dofinansowania UE 23 302 120,21 EUR, co stanowi 21,57 % całej alokacji dla przedmiotowej Osi Priorytetowej. Zatwierdzono 1 wniosek o płatność na kwotę 0,00 EUR.

Oś Priorytetowa 4 Środowisko i kultura

W 2016 r. w ramach RPO ogłoszono 6 naborów w trybie konkursowym na dofinansowanie projektów ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na łączną kwotę 36 346 882,49 EUR (IP ogłosiła jeden nabór na kwotę 19 483 020,32 EUR) oraz 1 nabór w trybie pozakonkursowym na kwotę 2 762 472,53 EUR. W okresie sprawozdawczym w ramach ogłoszonych konkursów wpłynęło 8 wniosków na kwotę dofinansowania UE 7 791 974,10 EUR. W ramach trybu pozakonkursowego złożono 2 wnioski na kwotę dofinansowania UE 2 369 706,96 EUR. Podpisano łącznie 9 umów (7 w trybie konkursowym i 2 w trybie pozakonkursowym) na kwotę dofinansowania UE 9 473 933,71 EUR, co stanowi 10,35 % całej alokacji dla przedmiotowej Osi Priorytetowej. Nie zatwierdzono żadnego wniosku o płatność.

Oś Priorytetowa 5 Transport

W okresie sprawozdawczym w ramach RPO ogłoszono 4 nabory w trybie pozakonkursowym na dofinansowanie projektów ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na łączną kwotę 63 984 989,92 EUR. W ramach ogłoszonych naborów wpłynęły 22 wnioski o dofinansowanie, podpisano 15 umów na kwotę dofinansowania UE 30 585 371,96 EUR, co stanowi 22,48 % całej alokacji dla przedmiotowej Osi Priorytetowej. Zatwierdzono 17 wniosków o płatność na kwotę dofinansowania UE 5 206 650,90 EUR.

Oś Priorytetowa 6 Regionalny rynek pracy

W okresie sprawozdawczym w ramach RPO ogłoszono 7 naborów w trybie konkursowym na dofinansowanie projektów ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego na łączną kwotę 13 153 037,54 EUR, (w tym 1 nabór ogłosiła IP na kwotę 1 265 996,46 EUR) oraz 1 nabór pozakonkursowy na kwotę 3 596 004,39 EUR, ogłoszony przez IP. W roku 2016 w ramach ogłoszonych konkursów wpłynęło 25 wniosków na kwotę dofinansowania UE 3 800 378,37 EUR. W ramach trybu pozakonkursowego złożono 12 wniosków na kwotę dofinansowania UE 3 056 529,15 EUR. Podpisano łącznie 24 umowy (12 w trybie konkursowym i 12 w trybie pozakonkursowym) na kwotę dofinansowania UE 5 033 188,25 EUR, co stanowi 7,63 % całej alokacji dla przedmiotowej Osi Priorytetowej. Zatwierdzono łącznie 60 wniosków o płatność na kwotę dofinansowania UE 4 245 723,78 EUR.

Oś Priorytetowa 7 Równowaga społeczna

W bieżącym okresie sprawozdawczym w ramach RPO ogłoszono 6 naborów w trybie konkursowym na dofinansowanie projektów ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego na kwotę 25 502 402,08 EUR oraz 3 nabory w trybie pozakonkursowym na kwotę 5 185 193,36 EUR. W ramach ogłoszonych konkursów wpłynęło łącznie 16

wniošków na kwotę dofinansowania UE 12 252 459,97 EUR. W ramach trybu pozakonkursowego złożono 14 wniošków na kwotę dofinansowania UE 5 331 859,10 EUR. Podpisano łącznie 28 umów (15 w trybie konkursowym i 13 w trybie pozakonkursowym) na kwotę dofinansowania UE 16 924 589,59 EUR, co stanowi 24,80 % całej alokacji dla przedmiotowej Osi Priorytetowej. Zatwierdzono 25 wniošków o płatność na kwotę dofinansowania UE 368 353,79 EUR.

Oś 8 Nowoczesna edukacja

W 2016 r. w ramach RPO ogłoszono 9 naborów w trybie konkursowym na dofinansowanie projektów ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego na kwotę 17 136 477,20 EUR oraz 2 nabory w trybie pozakonkursowym na kwotę 42 785 930,31 EUR. W bieżącym okresie sprawozdawczym w ramach ogłoszonych konkursów wpłynęło łącznie 29 wniošków na kwotę dofinansowania UE 10 772 674,49 EUR. W ramach trybu pozakonkursowego złożono 23 wnioski na kwotę dofinansowania UE 33 286 719,90 EUR. Podpisano łącznie 53 umowy (30 w trybie konkursowym i 23 w trybie pozakonkursowym) na kwotę dofinansowania UE 43 880 712,55 EUR, co stanowi 54,95 % całej alokacji dla przedmiotowej Osi Priorytetowej. Zatwierdzono 22 wnioski o płatność na kwotę dofinansowania UE 96 170,95 EUR.

Oś 9 Infrastruktura społeczna

W okresie sprawozdawczym w ramach RPO ogłoszono 6 naborów w trybie konkursowym na dofinansowanie projektów ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na kwotę 17 841 182,34 EUR oraz 2 nabory w trybie pozakonkursowym na kwotę 17 582 521,91 EUR. W roku 2016 w ramach ogłoszonych konkursów wpłynęło łącznie 38 wniošków na kwotę dofinansowania UE 28 327 881,35 EUR. W ramach trybu pozakonkursowego złożono 2 wnioski na kwotę dofinansowania UE 17 582 521,91 EUR. Podpisano łącznie 30 umów (28 w trybie konkursowym i 2 w trybie pozakonkursowym) na kwotę dofinansowania UE 42 517 974,57 EUR, co stanowi 50,99 % całej alokacji dla przedmiotowej Osi Priorytetowej. Zatwierdzono 7 wniošków o płatność na kwotę dofinansowania UE 18 250,72 EUR.

Oś 10 Pomoc techniczna

W bieżącym okresie sprawozdawczym w ramach RPO ogłoszono 2 nabory w trybie pozakonkursowym na dofinansowanie projektów ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego na kwotę 10 426 360,99 EUR. W ramach ogłoszonych naborów w trybie pozakonkursowym wpłynęły 3 wnioski na kwotę dofinansowania UE 10 426 360,99 EUR, podpisano 3 umowy na kwotę UE 10 426 360,99 EUR, co stanowi 28,88 % całej alokacji dla przedmiotowej Osi Priorytetowej. Zatwierdzono 12 wniošków o płatność na kwotę dofinansowania UE 3 864 086,23 EUR.

Zmiany w Regionalnym Programie Operacyjnym

Planowane są zmiany Programu m.in. w zakresie realokacji środków, trybów wyboru projektów, wartości wskaźników.

Równość szans, niedyskryminacja oraz dostępność dla osób z niepełnosprawnościami

W obecnie realizowanych proj. z RPO-L2020 brak jest takich, w których zadeklarowano brak zastosowania zasady dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.

W ramach wszystkich konkursów/naborów ogłoszonych z Europejskiego Funduszu Społecznego w 2016 roku jako kryteria horyzontalne, obligatoryjne dla wszystkich projektów wybranych do dofinansowania było spełnienie kryterium dotyczące zgodności z zasadą równości szans kobiet i mężczyzn oraz oddzielnie kryterium zgodności zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. Ponadto w okresie sprawozdawczym ogłoszono konkurs na dofinansowanie projektów, których wsparcie skierowane było tylko do osób, które w dużym stopniu doświadczają wykluczenia na rynku pracy. We wszystkich wnioskach o dofinansowanie składanych na konkurs oraz projektach pozakonkursowych w ramach Działań 6.1 i 6.2 należało założyć udzielenie wsparcia osobom znajdującym się w trudnej sytuacji na rynku pracy, tj. między innymi kobietom i osobom z niepełnosprawnościami.

Ponadto, w przypadku konkursów zarówno z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego jak i Europejskiego Funduszu Społecznego IZ RPO-L2020 stosuje w ramach kryteriów wyboru projektów takie kryteria, które mają zweryfikować, czy w projekcie będzie przestrzegana ww. zasada.

Zrównoważony rozwój

W przypadku RPO-L2020 zasada zrównoważonego rozwoju odnosi się w szczególności do osi priorytetowych dotyczących sektora środowiska i energetyki oraz inwestycji infrastrukturalnych, tj. OP3: Gospodarka niskoemisyjna, OP4: Środowisko i kultura oraz OP5: Transport.

W 2016 r. w ramach OP 3 (zakres interwencji - 013 *Renowacja infrastruktury publicznej dla celów efektywności energetycznej, projekty demonstracyjne i środki wsparcia*, 043 *Infrastruktura na potrzeby czystego transportu miejskiego i jego promocja (w tym wyposażenie i tabor)*) podpisano 29 umów o dofinansowanie projektów na łączną kwotę dofinansowania (wkład UE) 23 302 120,22 EUR (102 857 888,86 PLN).

W ramach OP 4 (zakres interwencji - 087 *Środki w zakresie dostosowania do zmiany klimatu oraz ochrona przed zagrożeniami związanymi z klimatem, np. erozją, pożarami, powodzią, burzami, suszami, oraz zarządzanie ryzykiem w tym zakresie, w tym zwiększanie świadomości, ochrona ludności oraz systemy i infrastruktura do celów zarządzania klęskami i katastrofami*, 088 *Zapobieganie zagrożeniom naturalnym niezwiązanym z klimatem (np. trzęsieniami ziemi) oraz wywołanym działalnością człowieka, np. awariami przemysłowymi, oraz zarządzanie ryzykiem w tym zakresie, w tym zwiększanie świadomości, ochrona ludności oraz systemy i infrastruktura do celów zarządzania klęskami i katastrofami*) podpisano 7 umów o dofinansowanie projektów na łączną kwotę dofinansowania 4 992 534,96 EUR (22 037 548,58 PLN).

W przypadku OP 5 jednym z kryteriów dopuszczających w ocenie wniosków o dofinansowanie jest wpływ na środowisko, którego niespełnienie oznacza odrzucenie wniosku. W ramach kryterium oceniane jest, czy w ramach projektu uwzględniono działania zapobiegawcze, jak i łagodzące wpływ infrastruktury na środowisko. Kwestia ujęcia wszystkich działań zapobiegawczych, jak i łagodzących wpływ infrastruktury na środowisko w projekcie, wynikających z Decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, jest sprawdzana na etapie weryfikacji wniosków pod kątem oceny oddziaływania na środowisko

(OOŚ), która dokonywana jest przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu. W ramach OP 5 podpisano 15 umów o dofinansowanie na łączną kwotę 31 068 320,22 EUR (137 138 672,30 PLN).

Postępy w realizacji zintegrowanego podejścia do rozwoju terytorialnego, w tym rozwoju regionów, które cierpią na skutek sytuacji demograficznej oraz stałych i naturalnych niekorzystnych warunków, zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich oraz rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w ramach programu operacyjnego.

W ramach RPO-L2020 wymiar terytorialny interwencji jest realizowany bezpośrednio przez Zintegrowane Inwestycje Terytorialne oraz pośrednio przez wsparcie obszarów strategicznej interwencji. Najważniejszymi obszarami interwencji są: ośrodki subregionalne i lokalne oraz obszary wiejskie, w szczególności o słabym dostępie do usług publicznych. Program wspiera również inne OSI wyznaczone w regionie: obszary zagrożone powodzią, obszary o najwyższych walorach kulturowych oraz pośrednio obszary przygraniczne. W ramach OP Programu zaplanowano specjalne typy działań dedykowane OSI, dla których zostały przygotowane kryteria wyboru projektów odnoszące się do specyfiki terytorium m.in.:

- obszary zagrożone powodzią wspierane są poprzez wdrażanie OP 4 (CT 5).

W 2016 r. podpisano 2 umowy o dof. w ramach Działania 4.1 *Przeciwdziałanie katastrofom naturalnym i ich skutkom* z zakresu poprawy bezpieczeństwa przeciwpowodziowego na łączną kwotę dof. 2 369 706,96 EUR (10 460 123,51 PLN).

- obszary o najwyższych walorach kulturowych wspierane są poprzez wdrażanie m.in. OP 4, OP 9.

W 2016 r. podpisano 1 umowę o dof. w ramach Działania 4.4 *Zasoby kultury i dziedzictwa kulturowego* na łączną kwotę dof. 2 248 487,79 EUR (9 925 049,97 PLN), natomiast w ramach Działania 9.2 *Rozwój obszarów zmarginalizowanych* podpisano 14 umów o dof. na łączną kwotę dof. 26 802 162,84 EUR (118 307 426,99 PLN).

- Zintegrowane inwestycje terytorialne – wdrażane w ramach OP 1, OP 2, OP 3, OP 4, OP 5, OP 7, OP 8, OP 9.

ZIT Zielona Gorzów Wlkp. i ZIT Zielona Góra w 2016 r. podpisały w ramach:

- OP 1 – 1 umowę o dof. na łączną kwotę dof. UE 90 752,05 EUR;
- OP 3 – 5 umów o dof. na łączną kwotę dof. UE 2 933 579,09 EUR;
- OP 4 – 2 umowy o dof. na łączną kwotę dof. UE 4 481 398,75 EUR;
- OP 5 – 2 umowy o dof. na łączną kwotę dof. UE 11 879 114,30 EUR;
- OP 7 – 1 umowę o dof. na łączną kwotę dof. UE 2 265 611,38 EUR;
- OP 8 – 5 umów o dof. na łączną kwotę dof. UE 7 356 963,17 EUR;
- OP 9 – 3 umowy o dof. na łączną kwotę dof. UE 8 056 829,33 EUR;

Wymiar miejski w RPO-L2020 stanowiący integralną część wymiaru terytorialnego, dotyczy wszystkich typów ośrodków miejskich – ośrodków wojewódzkich, regionalnych, subregionalnych, lokalnych i realizowany jest poprzez różne instrumenty dostosowane do charakterystyki danego terytorium. Część interwencji jest realizowana poprzez działania dedykowane OSI, w tym miasta wojewódzkie i ich obszary funkcjonalne (tj. ZIT). Działania są realizowane w odniesieniu do rozwoju i modernizacji infrastruktury, przy jednoczesnym rozwoju sfery społecznej oraz kapitału ludzkiego.

- *Szczególne potrzeby obszarów geograficznych, które cierpią na skutek poważnych i trwałych niekorzystnych warunków przyrodniczych lub demograficznych.*

Wyzwania wynikające z sytuacji demograficznej wpłyną przede wszystkim na realizację OP 1, 6, 7, 8 oraz 9 (dane finansowe dla każdej OP przedstawiono w pkt.3 1). Zakres wsparcia określony we wskazanych powyżej OP odnosi się do zjawiska depopulacji oraz starzenia się społeczeństwa. Ma to swoje odzwierciedlenie przede wszystkim w planowanych działaniach dotyczących rynku pracy, sytuacji osób młodych, rodziców oraz osób starszych na rynku pracy, działaniach profilaktycznych zwiększających dostęp do diagnostyki i rehabilitacji leczniczej, aktywnej integracji oraz zmiany sytuacji społecznej grup marginalizowanych i wykluczonych, w tym rozwoju usług dla osób starszych, tworzenia dostępu do efektywnej edukacji oraz upowszechniania uczenia się przez całe życie.

Postępy we wdrażaniu działań w celu zaspokojenia potrzeb obszarów geograficznych najbardziej dotkniętych ubóstwem lub grup docelowych najbardziej zagrożonych dyskryminacją lub wykluczeniem społecznym, zwłaszcza w odniesieniu do społeczności zmarginalizowanych i osób z niepełnosprawnościami, długotrwale bezrobotnych oraz młodych ludzi, którzy nie pracują, w tym, w stosownych przypadkach, wykorzystane środki finansowe.

Biorąc pod uwagę szczególną sytuację województwa lubuskiego w zakresie wartości wskaźników zagrożenia ubóstwem i wykluczeniem społecznym, w procesie wdrażania Programu zaprojektowano specjalne rozwiązania dedykowane ograniczeniu zjawiska ubóstwa i wykluczenia oraz poprawie sytuacji grup marginalizowanych i osób niepełnosprawnych.

Regionalny Program Operacyjny – Lubuskie 2020 wspiera działania związane ze zmniejszaniem ubóstwa poprzez wszystkie cele tematyczne współfinansowane z EFS – CT 8, CT 9 i CT 10.

W ramach OP 6 podpisano łącznie 36 umów na kwotę dof. UE 8 046 710,27 EUR (35 518 983,80 PLN). W ramach OP 7 podpisano łącznie 28 umów na kwotę dof. UE 16 924 589,60 EUR (74 706 830,95 PLN). W ramach OP 8 podpisano łącznie 53 umowy na kwotę dof. UE 43 880 712,56 EUR (193 693 853,31 PLN).

Całkowita suma przeznaczona dotychczas na działania służące zaspokojeniu potrzeb obszarów geograficznych najbardziej dotkniętych ubóstwem lub grup docelowych najbardziej zagrożonych dyskryminacją lub wykluczeniem społecznym, zwłaszcza w odniesieniu do społeczności zmarginalizowanych i osób z niepełnosprawnościami, długotrwale bezrobotnych oraz młodych ludzi, którzy nie pracują, wyniosła 68 852 012,43 EUR (303 919 668,06 PLN).